

Hrvatska zaklada za znanost

SPECIFIČNOSTI U PRIZNAVANJU INFRASTRUKTURNE IMOVINE U JAVNOM SEKTORU

Doc.dr Jelena Poljašević
Ekonomski fakultet Univerziteta u Banja Luci

-Zagreb, 28. lipnja 2017, EFZG-

*Okrugli stol: Iskaz nekretnina u vlasništvu RH i JLPRS u
poslovnim knjigama korisnika državnog proračuna i proračuna
JLPRS i u Registru državne imovine - normativni i praktični
aspekti*

UVOD

- Premda je dosta iskustva u primjeni obračunske osnove i nakon godina njene primjene, još uvijek postoje brojna neriješena pitanja koja se odnose na evidentiranje, priznavanje i mjerenje imovine u javnom sektoru.
- Riječ je o definicijskom određenju imovine u javnom sektoru, modalitetu njezinog vrijednosnog iskazivanja pri prvom priznavanju i naknadnom mjerenju i vrednovanju te prosudbi o najboljem načinu upotrebe

UVOD

- Dužnost upravljanja imovinom uključuje efikasno sticanje, upotrebu, zaštitu, održavanje i raspolaganje imovinom u skladu sa ciljevima entiteta i u okviru njegove nadležnosti.
- Odgovornost za sredstva kao i ocjenu njihovog efikasnog upravljanja moguće je dobiti samo ako su ta sredstva priznata u poslovnim knjigama, te prezentovana u finansijskim izvještajima.
- Rigorozan proces identifikacije svih sredstava, utvrđivanje valsnitva i njihove vrijednosti.

KARAKTERISTIKE SREDSTAVA U JAVNOM SEKTORU

“Sredstva su resursi koje entitet kontroliše kao rezultat prošlih događaja, koja posjeduju servisni potencijal ili sposobnost da generišu ekonomske koristi.“

Postoji tri vrste koristi koje generišu sredstva u javnom sektor:

- servisni potencijal;
- neto gotovinski tokovi (ili smanjenje gotovinskih odliva); i
- bezuslovno pravo priliva resursa.

KONTROLA NAD SREDSTVOM

- Kontrola nad sredstvom se obično povezuje sa posjedovanjem koristi od sredstva.
- Osnovni način pristupu koristi koje pruža sredstvo je kroz zakonsko vlasništvo nad resursom.
- FASAB – pravo na upravljanje ili u vlasništvu

INFRASTRUKTURNA SREDSTVA

- Republika Srpska usvojila MRS za JS na punoj obračunskoj osnovi
- MRS za JS 17- Nekrentine, postrojenja i oprema
- Jedan od problema sa kojima se susreću državni izvještajni entiteti je i problem identifikovanja i priznavanja cjelokupne državne imovine.
- Drugi problem je utvrditi kojoj izvještajnoj jedinici određena imovina pripada, odnosno u bilansu stanja kojeg izvještajnog entiteta će se naći ta imovina.

PRIZNAVANJE INFRASTRUKTURNE IMOVINE

Jedna od najvećih nedoumica odnosi se na priznavanje vodovodne, kanalizacione i toplotne infrastrukture.

Prema Zakonu o utvrđivanju i prenosu prava raspolaganja imovinom na jedinice lokalne samouprave (Službeni glasnik Republike Srpske 70/06 član 6.) navodi se slijedeće:

„Komunalnu infrastrukturu u dijelu u kome je Republika Srpska tutular prava raspolaganja i dobra u opštoj upotrebi jedinice lokalne samouprave čine:

a) - vodovod – objekti koji služe za proizvodnju i isporuku vode i vodovodna mreža do mjernog instrumenta uključujući i mjerni instrument,

○ - kanalizacija – kanalizaciona mreža do zajedničkog priključka,

○ - toplana - toplotni uređaji za proizvodnju i distribuciju toplotne energije, toplovodna mreža od mjernog instrumenta do krajnjeg korisnika;

b) - javni parkovi u gradovima i naseljima, trgovi, ulice, lokalni putevi, javna rasvjeta, sanitarne deponije komunalnog i drugog otpada i gasovod;

v) - drugi objekti čiju izgradnju je finansirala jedinica lokalne samouprave.

Ovom imovinom upravlja nadležni organ jedinice lokalne samouprave na način utvrđen zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave i ona ne može biti u prometu.“

PRIZNAVANJE INFRASTRUKTURNE IMOVINE

Na primjer, u Statutu grada Banja Luka stoji:

„Grad na planu pružanja usluga, obavlja sljedeće poslove:

- uređuje i obezbjeđuje obavljanje komunalnih djelatnosti: proizvodnju i isporuku vode, toplotne energije, prečišćavanje i odvodnju otpadnih voda, ...
- osniva preduzeća, ustanove i druge organizacije za obavljanje poslova od interesa za Grad, uređuje njihovu organizaciju i upravljanje;
- uređuje i obezbjeđuje izgradnju, održavanje i korištenje javnih objekata komunalne infrastrukture, i ...

Grad u komunalnoj i stambenoj oblasti, obavlja sljedeće poslove (Službeni glasnik grada Banja Luka broj 25/05 član 14. i 16):

- obezbjeđuje obavljanje komunalnih djelatnosti, te organizacione, materijalne i druge uslove za izgradnju i održavanje komunalnih objekata i komunalne infrastrukture;“

PRIZNAVANJE INFRASTRUKTURNE IMOVINE

- Da bi moglo da obavi svoju osnovu djelatnost, ovom preduzeću je grad/opština dala pravo na upravljanje, korišćenje i održavanje, bez naknade na neodređeno vrijeme i bez prava na otuđenje i davanje u zakup toplovodnu infrastrukturu.
- Postavlja se pitanje koji izvještajni entitet, javno preduzeće ili grad/opština, treba da ima infrastrukturu kao imovinu priznatu u svojim poslovnim knjigama?

NALAZI GLAVNE SLUŽBE ZA REVIZIJU

Prema nalazima Glavne službe za reviziju Republike Srpske ova sredstva se u knjigama opština uglavnom evidentiraju: kao stalna materijalna sredstva dok se u knjigama komunalnih preduzeća evidentiraju kao nematerijalna imovina (pravo korištenja); uopšte se ne evidentiraju; ili se evidentiraju kao materijalna stalna sredstva. Nekorektno evidentiranje ove imovine dovodi do sljedećih problema koji se javljaju i kod opština i komunalnih preduzeća:

- preduzeća imaju značajna ulaganja u sredstva koja nisu priznata u njihovim knjigama;
- opština se zadužuju za izgradnju infrastrukture, vraćaju kredite i kamate, dok istovremeno koristi od ovih sredstava imaju preduzeća;
- opštine kao većinski vlasnici komunalnih preduzeća, davanjem infrastrukturnih sredstava bez naknade, povećavaju profitabilnost preduzeća te direktno utiču na povećanje koristi manjinskih akcionara;
- onemogućava se utvrđivanje tačne cijene koštanja pruženih usluga;
- naknadno ulaganje u ova sredstva ne evidentiran se u knjigama opštine te vrijednost ovih sredstava nije istinita,
- amortizacija sredstava koja se nalaze u knjigama komunalnih preduzeća a nisu unjegovom vlasništvu nisu poreski priznati rashodi.

MOGUĆA RJEŠENJE BEZ PROMJENE ZAKONA

Opština	Komunalno preduzeća
Vanbilansno	Priznavanje imovine
Priznavanje imovine	Naknada za korištenje u vidu koncesije
Priznavanje imovine Subvencije Podjela prihoda	Ulaganja u tuđa sredstva Podjela prihoda

○ HVALA ZA PAŽNJU!

